

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД
У БЕОГРАДУ
Одељење за ратне
злочине
Кж1-По2 5/23
30.10.2023. године
Београд

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ПОСЕБНО ОДЕЉЕЊЕ И
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

30.11.2023

ПРИМЉЕНО

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија Растика Поповића, председника већа, Наде Хаци Перић, др Миодрага Мајића, Оливере Анђелковић и Драгољуба Албијанића, чланова већа, уз учешће вишег саветника Мирјане Јанковић Недић, записничара, у кривичном поступку против **окривљеног Гојка Лукића и др.**, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези са чланом 22 КЗ СРЈ, одлучујући о жалбама тужиоца за ратне злочине, брачиоца окривљеног Гојка Лукића, адвоката Желька Санковића, брачиоца окривљеног Јована Липовца, адвоката Ђорђа Дозета, брачиоца окривљене Драгане Ђекић, адвоката Новака Нинића, окривљеног Душка Васиљевића и његовог брачиоца, адвоката Небојше Перовића, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К-По2 бр. 4/17 од 07.02.2023. године, у седници већа одржаној дана 24.10.2023. године, а након већања и гласања дана 30.10.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈАЊЕМ жалби брачиоца окривљеног Јована Липовца, адвоката Ђорђа Дозета и брачиоца окривљене Драгане Ђекић, адвоката Новака Нинића а по службеној дужности, у смислу одредбе члана 454 ЗКП у односу на окривљене Гојка Лукића и Душка Васиљевића, **УКИДА СЕ** пресуда Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К-По2 бр. 4/17 од 07.02.2023. године и списи предмета **ВРАЋАЈУ** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

1. Првостепена пресуда, изјављене жалбе и предлог Јавног тужиоца за ратне злочине

Пресудом Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К-По2 бр. 4/17 од 07.02.2023. године окривљени Гојко Лукић, окривљени Душко Васиљевић, окривљени

Јован Липовац и окривљена Драгана Ђекић, оглашени су кривим због извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништа из члана 142 став 1 у саизвршилаштву у вези са чланом 22 КЗ СРЈ, па су применом наведених законских прописа и одредби чланова 5, 33, 38, 41 и 50 КЗ СРЈ окривљени Гојко Лукић, окривљени Душко Васиљевић и окривљени Јован Липовац осуђени на казне затвора у трајању од по 10 година, а окривљена Драгана Ђекић на казну затвора у трајању од 5 година, у коју им се има урачунати време проведено у притвору по решењу Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине КПП-По2 бр. 2/2014 од 05.12.2014. године, до 19.03.2015. године, када им је притвор укинут решењем Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К-По2 бр. 3/2015 – Кв-По2 бр. 18/2015. Истом пресудом, а на основу одредбе члана 258 став 4 ЗКП оштећени су упућени на парницу ради остваривања имовинско првног захтева. На основу одредбе члана 264 став 4 ЗКП, у вези са чланом 261 и 262 ЗКП окривљени су ослобођени дужности плаћања трошкова кривичног поступка, тако да исти падају на терет буџетских средстава суда.

Против наведене пресуде жалбе су изјавили:

-Тужилац за ратне злочине, због одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да Апелациони суд у Београду усвоји жалбу и првостепену пресуду преиначи тако што ће окривљене Гојка Лукића, Душка Васиљевића и Јована Липовца осудити на казне затвора у трајању од по 20 година, а окривљену Драгану Ђекић на казну затвора у трајању од 10 година,

-бранилац окривљеног Гојка Лукића, адвокат Желько Санковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, с предлогом да Апелациони суд у Београду преиначи побијану пресуду и окривљеног Гојка Лукића ослободи од оптужбе да је извршио кривично дело које му је стављено на терет или да пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање пред другим већем,

-бранилац окривљеног Јована Липовца, адвокат Ђорђе Дозет, због битних повреда одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, с предлогом да Апелациони суд у Београду, преиначи побијану пресуду тако што ће окривљеног Јована Липовца ослободити од оптужбе или да пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, истовремено захтевајући да заједно са окривљеним буде обавештен о седници већа другостепеног суда,

-окривљени Душко Васиљевић, због погрешно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, без навођења конкретног предлога, али из садржине жалбе произлази да предлаже доношење ослобађајуће пресуде,

-бранилац окривљеног Душка Васиљевића, адвокат Небојша Перовић, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да Апелациони суд у Београду усвоји жалбу и првостепену пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да пресуду преиначи тако

што ће окривљеног Душка Васиљевића ослободити од оптужбе за предметно кривично дело, истовремено захтевајући да заједно са окривљеним буде обавештен о седници већа другостепеног суда и

-бранилац окривљене Драгане Ђекић, адвокат Новак Нинић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, с предлогом да Апелациони суд у Београду укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да пресуду преиначи тако што ће окривљену Драгану Ђекић ослободити од оптужбе да је извршила кривично дело за које се терети.

Јавни тужилац Јавног тужилаштва за ратне злочине поднео је одговор на жалбу браниоца окривљеног Душка Васиљевића, адвоката Небојше Перовића, са предлогом да се жалба одбије као неоснована.

Одговор на жалбу тужиоца за ратне злочине поднео је и бранилац окривљеног Душка Васиљевића, адвокат Небојша Перовић, са предлогом да се жалба одбије као неоснована.

Јавни тужилац Јавног тужилаштва за ратне злочине је, у поднеску Ктж.бр. 6/2023 од 09.06.2023. године, предложио да Апелациони суд у Београду усвоји жалбу тужиоца за ратне злочине и првостепену пресуду преиначи у делу одлуке о казни у смислу жалбених навода тужиоца за ратне злочине, а да жалбе бранилаца окривљених, као и жалбу окривљеног Душка Васиљевића одбије као неосноване.

Апелациони суд у Београду одржао је седницу већа у присуству јавног тужиоца за ратне злочине, Василија Сератлића, окривљеног Гојка Лукића, његовог браниоца, адвоката Жељка Сандовића, окривљеног Јована Липовца, његовог браниоца, адвоката Ђорђа Дозета, окривљеног Душка Васиљевића, његовог браниоца, адвоката Небојше Перовића, окривљене Драгане Ђекић и њеног браниоца, адвоката Новака Нинића, на којој је размотрли списе заједно са побијаном пресудом коју је испитао у смислу одредбе члана 451 став 1 ЗКП, па је по оцени жалбених навода и предлога, те навода из поднетих одговора на жалбу, као и писаног изјашњења јавног тужиоца Јавног тужилаштва за ратне злочине, одлучио као у изреци решења.

2.Разлози за усвајање жалби браниоца окривљеног Јована Липовца, адвоката Ђорђа Дозета и браниоца окривљене Драгане Ђекић, адвоката Новака Нинића

Основано се жалбом браниоца окривљеног Јована Липовца, адвоката Ђорђа Дозета побија првостепена пресуда због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 3 ЗКП, јер је првостепени суд пропустио да одлучи о доказним предлозима одбране о испитивању Милана Лукића, Драга Гавriloviћа и Милана Нешковића, који су дати на припремном рочишту дана 17.12.2018. године, а о овоме нема одлуке, ни позитивне, ни негативне, нити су у самој пресуди дати било какви разлози у погледу наведених предлога, иако је првостепени суд на страни 12 образлагао због чега је одбио остале доказне предлоге одбране.

По налажењу Апелационог суда у Београду, пропуштање првостепеног суда да одлучи о предлогу да се у својству сведока испита Милан Лукић, било је од одлучног утицаја на доношење законите и правилне одлуке. Ово посебно што и из разлога датих у образложењу побијане пресуде у делу у којем суд врши анализу доказа – од 123 стране, произлази да је, и по ставу првостепеног суда, Милан Лукић био најодговорније лице и од почетка до краја учесник и сведок свих догађаја који су предмет овог кривичног поступка и лице које се посебно истичало у свим фазама извршења предметног кривичног дела за које су овде окривљени оглашени кривим.

Наиме, када је реч о Милану Лукићу првостепени суд у наведеном делу образложења пресуде утврђује да је Милан Лукић командовао јединицом „Оsvetnici“ чији припадници су били овде окривљени, осим окривљеног Јова Липовца, (за кога је утврдио да је припадао Првој чети првог батаљона), да је оружана група коју су чинили окривљени и други НН припадници формације „Osvetnici“, које је окупио Милан Лукић, кренула дана 27.02.1993. године у станицу Штрпци и из воза број 671 који је саобраћао на релацији Београд – Бар, отели 20 путника несрпске националности, а потом учествовао и у укрцавању цивила у теретно возило марке „Там 150“ којим су превежени до зграде Основне школе у месту Прелово, где је Милан Лукић у фискултурној сали школе затворене цивиле тукао, мучио и према њима окрутно поступао, детаљно описујући како је то чинио, да је цивиле постројио уз зид, рекао да изваде из ћепова све што имају и ставе на под, при чему је суд посебну пажњу посветио ситуацији када се један цивил супротставио Милану Лукићу, а овај га потом тукао дебелим каблом који му је додао окривљени Душан Васиљевић, и убадао га ножем у леђа, да је наредио да се сви свуку, да је на одласку из школе наредио сведоку Митрашину Глишићу да очисти салу. На крају, и да је учествовао у одвођењу отетих цивила до напуштене и спаљене куће Расима Шехића, у селу Мушићи, где је извршио њихову ликвидацију.

У смислу свега наведеног, по налажењу Апелационог суда у Београду, као другостепеног, ради провере навода тужиоца за ратне злочине и одбрана окривљених у којима су негирали извршење кривичног дела за које се терете, те само присуство у местима Штрбци (окривљени Душко Васиљевић и окривљени Јован Липовац), као и у Прелову и Мушићима, (сви окривљени), било је неопходно испитати у својству сведока Милана Лукића, јер је реч о лицу које, према подацима у списима, има непосредна сазнања о свим чињеницама које су предмет доказивања.

Надаље, основано се у жалби браниоца окривљене Драгане Ђекић, адвоката Новака Нинића побија првостепена пресуда због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП тако што се истиче да о чињеницама које су предмет доказивања постоји знатна противречност између онога што се наводи у разлозима пресуде о садржини записника о исказу сведока Крсте Папића датог пред Тужилаштвом за ратне злочине, дана 30.12.2014. године и аудио записа о исказу овог сведока у делу у којем је сведочио о својим сазнањима везано за окривљену Драгану Ђекић у време одигравања инкриминисаних догађаја у школи у Прелову. Ово стога, јер је Апелациони суд у Београду, проверавајући изнете жалбене наводе, утврдио да се на тонском запису о испитивању сведока Крсте Папића, у делу снимка на (1.21"), где почиње сведочење о окривљеној Драгани Ђекић, чује да сведок говори о претпоставци да је Драгана била у школи, тако што каже "...сећам се, нисам видео особу, женски глас

Драганин, претпоставио сам да је Драгана...” док је на страни б поменутог записника наведено да је сведок рекао да је препознао Драганин глас, што евидентно не представља верно приказане речи сведока. С тим у вези, бранилац окривљене Драгане Ђекић у жалби основано у овом делу оспорава оцену исказа сведока Крсте Папића, с обзиром да из преслушаног аудио снимка несумњиво произлази да сведок само претпоставља да се ради о Драгани, овде окривљеној Драгани Ђекић, а не да тврди да је то била Драгана јер је њен глас препознао.

Основано се у жалби браниоца окривљеног Јова Липовића, адвоката Ђорђа Дозета указује на разлике у казивању сведока Миће Јовичића у различитим фазама поступка, те да је првостепени суд посебно требало да цени те разлике, те да утврди да ли је сведок Митрашин Глишић из позиције где описује да стоји испред школе у Прелову уопште могао да види оно о чему сведочи, имајући у виду фотодокументацију у списима предмета из које се види изглед школе и њена унутрашњост. Наиме, првостепени суд на страни 132 образложение пресуде најпре наводи да је сведок био испред школе и гледао шта се догађа, да у салу није могао да уђе јер му нису дозволили, али је повремено улазио унутар школе. Међутим, у наставку образложение првостепени суд, дајући разлоге за своја чињенична утврђења шта се предметном приликом дешавало испред и унутар сале, наводи да је сведок Митрашин Глишић описао ситуацију са цивилом који се супротставио Милану Лукићу који га је тукао и да је видео у сали међу војницима који су тукли цивиле окривљеног Душана Васиљевића и навео да је Јово Липовац шутирао цивиле и ударао их кундаком пушке.

Дакле, остало је нејасно да ли сведок Митрашин Глишић из позиције у којој се налазио, с обзиром да му није било дозвољено да уђе у салу, могао да види догађаје о којима се изјашњавао, те је потребно да првостепени суд приликом поновног одлучивања ове нејасноће отклони.

Из свих наведених разлога првостепена пресуда је усвајањем жалби бранилаца окривљеног Јована Липовића и Драгана Ђекић, а поводом тих жалби, применом члана 454 ЗКП, по службеној дужности, и у односу на окривљене Гојка Лукића и Душка Васиљевића, морала бити укинута и списи предмета враћени првостепеном суду на поновно судење, имајући на уму да су разлози овде истакнути од користи и за окривљене који у том правцу нису изјавили жалбу.

У поновном поступку првостепени суд ће путем видео конференцијске везе испитати у својству сведока Милана Лукића (који се налази на издржавању дожivotне казне затвора у Естонији), с обзиром да се ради о лицу које је учесник у свим догађајима који су предмет овог кривичног поступка, а чији исказ је од посебног значаја ради провере навода оптужбе и одбрана окривљених. Такође ће усагласити текст сведочења са садржином аудио записа о саслушању сведока Крсте Папића у Тужилаштву за ратне злочине дана 30.12.2014. године, а имаће у виду и остале жалбене наводе бранилаца којима се оспорава веродостојност и кредитабилитет исказа сведока Миће Јовичића и сведока Митрашина Глишића, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, дајућу о свему наведеном довољно јасне и аргументоване разлоге. Овај суд се није упуштао у оцену жалбених навода тужиоца за ратне злочине којима се једино оспорава правилност одлуке о казни, али ће их првостепени суд имати у виду приликом поновног одлучивања.

Сходно наведеном, а на основу одредбе члана 458 став 1 ЗКП, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине одлучио је као у изреци решења.

Записничар-саветник
Мирјана Јанковић Недић с.р.

Председник већа-судија
Раствко Поповић с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић

